निधी वितरण -शासन घोषित किमान आधारभुत किंमत ही विहित कालावधीतील कृषि उत्पन्न बाजार समितीच्या आधारीत दरापेक्षा जास्त असल्यास त्यामधील फरकाची रक्कम बिजोत्पादक शेतकऱ्यांना देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि,पशुसंवर्धन,दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्य व्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांक: योजना ३३२२/प्र.क्र.९९/१ अे

> मंत्रालय विस्तार, हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मुंबई-४०००३२. दिनांक: २१ ऑक्टोबर, २०२२.

वाचा:-

- १. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र.:- संकीर्ण २७१७/ प्र.क्र.१९९/१ओ, दि. १७.९.२०१८.
- २. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. पुरक १५१८/प्र.क्र.२२६/१-ओ, दि.१९.०३.२०१९
- ३. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. पुरक १५१८/प्र.क्र.२२६/१-ओ, दि.३०.०३.२०१९
- ४. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. पुरक १५१८/प्र.क्र.२२६/१-ओ, दि.१९.०३.२०१९
- ५. कृषि आयुक्तालयाचे जा.क्र.कृआ/गुनि/१/२/एमएसपी/२०५५१/२०२२, दि.०९.०६.२०२०
- ६. महाराष्ट्रं विनियोजन अधिनियम २०२२ निधी वितरण वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.अर्थस २०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि. ४ एप्रिल, २०२२.
- ७. राष्ट्रीय बीज निगम यांचे पत्र संख्या ४/२५१ राबिनि पुणे २२२३/९९ दि. २६.०४.२०२२.
- ८. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र.कृ.आा.गुनि/१/२/एमएसपी/१६६१७/२०२२ दि. ०४.०५.२०२२

प्रस्तावना:-

- 9. राज्यातील बिजोत्पादन कार्यक्रमात स्थिरता आणण्याच्या दृष्टीने तसेच, शेतकऱ्यांचा बिजोत्पादन कार्यक्रमातील सहभाग कायम राखण्याच्या दृष्टीने दि. १७ सप्टेंबर,२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार कृषि उत्पन्न बाजार समिती दर आणि शासन घोषित आधारभुत किंमत (MSP) यामधील फरकाची रक्कम बिजोत्पादक शेतकऱ्यांना देण्याबाबतची नविन योजना सन २०१७-१८ पासून लागू करण्यात आलेली आहे.
- २. सदर योजनेअंतर्गत विविध पिकांचे जिल्हानिहाय विहित कालावधीतील दररोजचे अधिकतम दर जर शासन घोषित आधारभूत किंमती पेक्षा (MSP) कमी असतील, तर ती फरकाची रक्कम बिजोत्पादक शेतकऱ्यांना देण्याकरीता शासनाकडून अनुदान देण्यात येते. सदर अनुदान हे प्रमाणित व पायाभुत बियाणांकरीता देय असते. अशा प्रकरणी फरकाची रक्कम प्रोत्साहन अनुदान म्हणुन महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित (महाबीज), अकोला आणि राष्ट्रीय बीज निगम, पुणे यांची बिजोत्पादक शेतकऱ्यांना देण्यात येते. बिजोत्पादक शेतकऱ्यांना देय रकमेची परिगणना करुन, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित (महाबीज), अकोला आणि राष्ट्रीय बीज निगम, पुणे हे कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याकडे प्रस्ताव सादर करतात. सदर प्रस्तावाची छाननी करुन कृषि आयुक्तालयामार्फत योग्य तो प्रस्ताव कृषि विभागास सादर करण्यात येतो. सदर प्रस्तावाची तपासणी मा.प्रधान सचिव (कृषि) यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्य स्तरीय समितीकडून करण्यात येऊन मान्यता देण्यात येते.

३. सन २०२०-२१ मध्ये राष्ट्रीय बीज निगम, पुणे मार्फ़त सहभागी बिजोत्पादक शेतकऱ्यांना कृषि उत्पन्न बाजार समिती आधारीत दर व शासन घोषित पीक निहाय किमान आधारभूत किंमत (MSP) यामधील फरकाची रक्कम अदा करण्यासाठीच्या रु.५९.२४ लाख निधीच्या प्रस्तावाला राज्यस्तरीय समितीची दि. १७.०८.२०२२ च्या बैठकीत मान्यता मिळाली होती. राष्ट्रीय बीज निगम, पुणे यांना रक्कम रु.५९.२४ लाख इतका निधी सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षाच्या मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतुदीमधून उपलब्ध करुन देण्याची कृषि आयुक्तालयाने मागणी केलेली होती. त्यास अनुसरून एकूण रू. ५९.२४ लाख इतका निधी सन २०२२-२३ च्या अर्थसंकल्पीय तरतुदीमधून कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना वितरीत करावयाची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय:-

सन २०२०-२१ मध्ये खरीप व रब्बी हंगामामध्ये गहू, हरभरा, मूग इ पिकांचे उत्पादन घेतलेल्या राष्ट्रीय बीज निगम, पुणे यांच्या बिजोत्पादक शेतक-यांना कृषि उत्पन्न बाजार समिती आधारीत दर आणि शासन घोषित किमान आधारभुत किंमत यामधील फरकाची रक्कम रु.५९.२४ लाख इतका निधी सन २०२२-२३ या चालू वर्षी लेखाशिर्ष २४०१ ए९२२ (१०० % राज्य योजना) अंतर्गत उपलब्ध असलेल्या अर्थसंकल्पिय तरतूदीमधून खाली नमूद केलेल्या लेखाशिर्षाखाली खालील अटी व शर्तींच्या अधिन राहून वितरीत करण्यात येत आहे.

मागणी क्रमांक डी-३-२४०१, पीक संवर्धन, १०३, बी-बियाणे, (००)(२८) किमान आधारभुत किंमत (MSP) आणि कृषि उत्पन्न बाजार समिती आधारभूत दर यामधील फरकाची रक्कम बिजोत्पादक शेतकऱ्यांना देण्याबाबत, (१०० टक्के राज्य कार्यक्रम) ३३- अर्थसहाय्य, (२४०१ ८९२२)

- 9. सदर निधी P.L.A./बँक खात्यांमध्ये ठेवला जाणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.
- २. या प्रित्यर्थ होणारा खर्च हा सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षाकरीता मंजूर केलेल्या अनुदानातून भागविण्यात येऊन उपरोक्त लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.
- ३. कृषि उत्पन्न बाजार समिती दर आणि शासन घोषित किमान आधारभूत किंमत (MSP) फरकाची रक्कम थेट लाभ हस्तांतरणाद्वारे बिजोत्पादक शेतकऱ्यांच्या आधारलिंक बँक खात्यामध्ये जमा करण्यात यावी.
- ४. वितरीत करण्यात आलेल्या निधीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करावे.
- ५. प्रस्तुतचे आदेश हे महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियम पुस्तिका (भाग-१) १९७७ मधील परिच्छेद १४२ व १४४ अन्वये प्रशासिकय विभागांना प्रदान केलेल्या शक्तीनुसार तसेच वित्त विभागांचे परिपत्रक क्र.अर्थस-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ ३, दि. ०४ एप्रिल, २०२२ व वित्त विभाग अध्रशासिकय पत्र क्र.अर्थस-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ ३, दि. ०५ एप्रिल, २०२२ अन्वये दिलेल्या मंजूरीनुसार विभागाच्या स्तरावर निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ६. वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ मधील भाग- पहिला, उपविभाग तीन मधील अनु क्र. ४ येथील नियम २७ (२) (ब) अन्वये प्रशासकीय विभागाना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांमध्ये व वित्त विभाग

अनौपचारिक संदर्भ क्र.२९५/२०२२/व्यय-१, दि. २८.०९.२०२२ अन्वये देण्यात आलेल्या सहमतीनुसार काढण्यात येत आहेत.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२२१०२११८२२२४७५०१ असा आहे. सदर आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(उमेश चांदिवडे) अवर सचिव,महाराष्ट्र शासन

प्रति.

- १. मा.सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित (महाबीज), अकोला.
- ५. विभागीय व्यवस्थापक, राष्ट्रीय बीज निगम, गुलटेकडी, पुणे.
- ६. संचालक (निविष्टा व गुण नियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ७. महाव्यवस्थापक (उत्पादन), महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित (महाबीज), अकोला.
- ८. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ९. सर्व संचालक/सह संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १०. सर्व विभागीय कृषि सह संचालक.
- ११. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी.
- १२. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- १३. महालेखापाल, महाराष्ट्र -१/२ (लेखापरिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
- १४. अवर सचिव (१४३१), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५. वित्त विभाग (व्यय-१), मंत्रालय, मुंबई.
- १६. कक्ष अधिकारी (२-अे), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२
- १७. निवडनस्ती, कार्यासन १अे, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई -४०००३२.